

Сьогодні
13.12.2024

Урок
№58

**Відмінювання іменників, що
мають лише форму множини**

Мета: вчити визначати морфологічні ознаки іменника; знаходити множинні іменники в реченні; розвивати навички відмінювання іменників, що вживаються тільки в множині; допомогти усвідомлювати роль іменників у досягненні точності, інформативності й виразності мовлення; критично оцінювати прочитану або прослухану текстову інформацію, звертаючи увагу на роль і значення іменників у мовленні; відчувати себе частиною свого роду, пишатися цим.

Очікувані результати:

формування предметних компетентностей: учень/учениця визначає морфологічні ознаки іменника; знаходить множинні іменники в реченні; відмінює іменники, що вживаються тільки в множині; розв'язує тестові завдання; усвідомлює роль іменників у досягненні точності, інформативності й виразності мовлення.

Добрий день!
Сіли рівно, озирнулись,
Один одному всміхнулись.
Якщо добре працювати –
Вийдуть гарні результати.
Тож не гаємо ми час,
Бо знання чекають нас!

Сьогодні
13.12.2024

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці ви
навчитеся відмінювати
іменники, що вживаються
лише в множині.

Сьогодні
13.12.2024

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
13.12.2024

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
13.12.2024

Пригадуємо. Шукаємо відповіді на запитання

- Які іменники мають тільки форму множини?
- Як відмінювати іменники, що мають лише форму множини?
- Як навчитися заощаджувати кошти?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Сьогодні
13.12.2024

Прочитайте. Визначте іменники, які вживаємо тільки у формі множини.
Провідмініайте усно один із таких іменників

Запам'ятайте!
Множинні
іменники не
належать до
жодної
відміни.

1. Ще взимку батько виготовив для сина залізні граблі, лопату і сапу (М. Магера). 2. Перша згадка про Чернівці в історичних документах датується 1408 роком. 3. Канікули — солодке слово для кожного школяра (з інтернету). 4. Карпати — гірська система, розташована у східній частині Центральної Європи, на території України, Угорщини, Чехії, Польщі, Словаччини, Румунії, Сербії та Австрії.

Сьогодні
13.12.2024

Розгляньте схему. Зробіть висновок щодо відмінювання множинних іменників. Висловіть припущення, як співвіднесені закінчення називного, давального й орудного відмінків

Н. сан-и
Р. сан-ей
Д. сан-ям
Зн. сан-и
Ор. сань-ми
М. (на) сан-ях
Кл. сан-и

Н. канікул-и
Р. канікул
Д. канікул-ам
Зн. канікул-и
Ор. канікул-ами
М. (на) канікул-ах
Кл. канікул-и

Н. ножиц-і, обійм-и
Р. ножиць, обійм-ів
Д. ножиц-ям, обійм-ам
Зн. ножиц-і, обійм-и
Ор. ножиц-ями, обійм-ами
М. (на) ножиц-ях, (в) обійм-ах
Кл. ножиц-і, обійм-и

Н. Гімала-ї,
Черкас-и
Р. Гімала-їв,
Черкас
Д Гімала-ям,
Черкас-ам
Зн. Гімала-ї,
Черкас-и
Ор. Гімала-ями,
Черкас-ами
Кл. Гімала-ї,
Черкас-и

У **давальному** та **місцевому** відмінках:
*воротам / воротям, (на) воротах /
воротях; штанам / штаням, (на)
штанах / штанях.*

В **орудному** відмінку: *дверми /
дверями / дверима; ворітьми /
воротами; грішми / грошима.*

Сьогодні
13.12.2024

Поставте подані іменники у форму родового відмінка й запишіть їх

Сіни, сани, кури, гордощі, ласощі,
фінанси, Крути, Богородчани, Ромни.

Сіней, саней, курей, гордощів, ласощів,
фінансів, Крут, Богородчан, Ромен.

Сьогодні
13.12.2024

Щоденні 5

ЩОДЕННІ 5

(Daily 5)

Сьогодні
13.12.2024

Щоденні 5

Читання для
себе

Читання для
когось

Слухання

Робота зі
словами

Письмо для
себе

Сьогодні
13.12.2024

Поставте подані іменники у форму орудного відмінка. Складіть речення з двома словами

Сани, солодощі, іменини, дріжджі, ворота,
дрова, двері, хитрощі, Суми, Черкаси, жнива,
заручини, штани, сходи, шорти, посиденьки.

Саньми, солодощами, іменинами, дріжджами,
воротами/ворітьми, дровами,
дверми/дверями/дверима, хитрощами,
Сумами, Черкасами, жнивами, заручинами,
штанами, сходами, шортами, посиденьками.

Сьогодні
13.12.2024

Поясніть значення фразеологізмів. Доповніть власними прикладами

Росте як на дріжджах. Не в ті ворота заїхати. Знімати вершки. З розкритими обіймами. Дивитися крізь рожеві окуляри. Бути для меблів. Обливати помями. Нарубати дров.

Росте як на дріжджах - *швидко*. Не в ті ворота заїхати – *зробити, сказати не те, що треба*. Знімати вершки – *брати тільки найкраще*. З розкритими обіймами – *гостинно*. Дивитися крізь рожеві окуляри – *не помічати недоліків, ідеалізувати*. Бути для меблів – *бути непотрібним*. Обливати помями – *обмовляти, ганьбити*. Нарубати дров - *допустити багато помилок*.

Сьогодні
13.12.2024

Запишіть, поставивши подані в дужках іменники в потрібній формі.
Позначте закінчення й визначте відмінок

1. Українськими (Фермопіли) називають битву під (Крути). 2. До Києва і з (Лубни) їхали степом і пущою (Г. Сенкевич). 3. Дівчина стояла перед якимись широкими кам'яними (сходи) (Х. Муракамї). 4. Батьківщиною (шахи) вважають Індію (З. Климук). 5. Під (сани) прогуркотів міст (В. Малик). 6. З оглядового майданчика Золотих (ворота), до якого наверх ведуть сходи, відкривається прекрасна панорама Києва (О. Пальмук). 7. Необхідно розумно витратити, заробляти й заощаджувати кошти (Б. Шефер).

1. Українськими ^{Ор.в.} **Фермопілами** ^{Р.в.} називають битву під ^{Ор.в.} **Крутами**. 2. До Києва із **Лубен** ^{Р.в.} їхали степом і пущою (Г. Сенкевич). 3. Дівчина стояла перед якимись широкими кам'яними ^{Ор.в.} **сходами** (Х. Мураками). 4. Батьківщиною ^{Р.в.} **шахів** вважають Індію (З. Климук). 5. Під ^{Ор.в.} **саньми** прогуркотів міст (В. Малик). 6. З оглядового майданчика Золотих ^{Р.в.} **воріт**, до якого наверх ведуть сходи, відкривається прекрасна панорама Києва (О. Пальмук). 7. Необхідно розумно витратити, заробляти й заощаджувати кошти (Б. Шефер).

Сьогодні
13.12.2024

Прочитайте текст. Підкресліть іменники, що мають лише форму множини, усно визначте відмінок. Сформулюйте основну думку тексту. Доберіть за змістом тексту двоє уточнювальних запитань

Якщо ти щодня вестимеш нотатки про гроші, тоді точно знатимеш, яку суму маєш на витрати і скільки вже витрачено. Коли ти занотовуєш свої видатки впродовж кількох тижнів, то зможеш обмірковувати структуру витрат.

Коли матимеш чітку картинку того, скільки грошей ти отримуєш і скільки витрачаєш, порівняй ці суми. Додай усі доходи і всі витрати за тиждень і запиши двоє чисел поруч. Обміркуй результат (з кн. «Мої гроші. Як розумно витратити, заробляти і заощаджувати кошти»).

Сьогодні
13.12.2024

Закріплення вивченого

Усі іменники написано в орудному відмінку,
ОКРІМ

- А) саннями, дверями;
- Б) канікулами, ворітьми;
- В) ножицями, грішми;
- Г) дріжджам, дровам.

- А) саннями, дверями;
- Б) канікулами, ворітьми;
- В) ножицями, грішми;
- Г) дріжджам, дровам.

Сьогодні
13.12.2024

Рефлексія. Вправа «Обмін думками»

**Про що ви
дізналися на
уроці?**

**Що
навчилися
робити?**

**Що
сподобалося
найбільше?**

**Де можна
використати
здобуті знання?**

Сьогодні
13.12.2024

Пояснення домашнього завдання

**Підручник, с. 147, вправа 289.
Виконати завдання за підручником +
провідміняти з вправи 2 жіночих та 2
чоловічих імен по батькові.**

Сфотографувати письмову роботу та
надіслати мені на освітню платформу для
дистанційного навчання HUMAN або на
електронну адресу

altinbaeva_1_m@school55.pp.ua

Хай щастить!

